

2023-08-18

TJÄNSTESKRIVELSE

Dnr: KFKS-2023-00460

Remiss – Boverkets förslag till föreskrifter och allmänna råd om säkerhet i händelse av brand i byggnader

Yttrande till Boverket

Förslag till beslut

Kommunstyrelsens arbetsutskott föreslår kommunstyrelsen besluta följande.

Kommunstyrelsen antar juridik- och kanslistabens förslag till yttrande enligt bilaga 4 till tjänsteskrivelsen daterad den 18 augusti 2023.

Beslutet justeras i omedelbar anslutning till sammanträdet.

Sammanfattning av ärendet

Boverket föreslår nya föreskrifter och allmänna råd om säkerhet i händelse av brand i byggnader. Författningsförslaget preciserar kraven i 3 kap. 8 § plan- och byggförordningen (2011:338), PBF.

Förslaget bygger på en ny regelmodell för Boverkets byggregler. Regelmodellen har arbetats fram inom ramen för ett regeringsuppdrag till Boverket att se över bygg- och konstruktionsreglerna.

De nya föreskrifterna föreslås träda i kraft den 1 juli 2024. Samtidigt upphävs motsvarande regler om säkerhet i händelse av brand i Boverkets byggregler (2011:6) – föreskrifter och allmänna råd, BBR, i Boverkets föreskrifter och allmänna råd (2011:10) om tillämpning av europeiska konstruktionsstandarder (eurokoder), EKS, i Boverkets allmänna råd (2011:27) om analytisk dimensionering av byggnaders brandskydd, BBRAD och i Boverkets allmänna råd (2013:11) om brandbelastning, BBRBE. Den nya författningen föreslås ha en övergångstid om ett år.

Miljö- och stadsbyggnadsnämnden har, på sitt sammanträde den 21 juni 2023, beslutat att överlämna synpunkter över remissen till kommunstyrelsen.

Ärendet

Ärendets beredning

Boverket föreslår nya föreskrifter. Förslaget är ute på remiss till och med den 25 augusti 2023. Nacka kommun är remissinstans och har möjlighet att lämna synpunkter. Juridik- och kanslistabens förslag till yttrande kommer att expedieras till Boverket den 25 augusti 2023. Därefter kommer det slutliga yttrandet att expedieras när kommunstyrelsen haft sitt sammanträde den 4 september 2023.

Miljö- och stadsbyggnadsnämnden har, på sitt sammanträde den 21 juni 2023, beslutat att överlämna synpunkter över remissen till kommunstyrelsen.

Utredningens förslag i korthet

Boverket föreslår nya föreskrifter och allmänna råd om säkerhet i händelse av brand i byggnader. Författningsförslaget preciserar kraven i 3 kap. 8 § plan- och byggförordningen (2011:338), PBF.

Förslaget bygger på en ny regelmodell för Boverkets byggregler. Regelmodellen har arbetats fram inom ramen för ett regeringsuppdrag till Boverket att se över bygg- och konstruktionsreglerna.

Föreskrifterna uttrycks som funktionskrav tillsammans med preciserade krav med möjlighet att verifiera utformningar genom analytisk dimensionering. Med den nya modellen tydliggörs det att byggherrar får frihet att föreslå egna lösningar som uppfyller funktionskraven.

Regelarbetet har främst omfattat reglernas uppbyggnad och struktur. Sammantaget innebär förslaget att den totala regelmassan avseende säkerhet i händelse av brand minskar med omkring hälften jämfört med idag.

Den nya regelmodellen är indelad i tre avdelningar:

- Avdelning I i författningsförslaget innehåller övergripande bestämmelser om bland annat tillämpningsområdet, byggprodukter, projektering, utförande och kontroll.
- Avdelning II i författningsförslaget innehåller bestämmelser vid uppförande av nya byggnader.
- Avdelning III i författningsförslaget innehåller bestämmelser vid ändring av byggnader. Bestämmelserna reglerar hur anpassning och avsteg från kraven i avdelning II får göras vid ändring av byggnader.

Författningsförslaget utgår i grunden från samma säkerhetsnivå som dagens föreskrifter och allmänna råd men innehåller vissa justeringar i kravnivåer som är anpassade till den samhällsutveckling som skett på senare år.

Fem särskilda utredningspunkter som identifierades i samband med översynens uppstart är:

- Gröna tak och fasader.
- Ny teknik (solpaneler, energilagring och alternativa drivmedel).
- Flervåningsbyggnader med brännbar stomme.
- Höga byggnader.
- Brandskydd i trygghetsboenden och liknande.

Det handlar om områden där en teknik- och samhällsutveckling har skett i stor omfattning sedan reglerna senast omarbetades 2012.

De nya föreskrifterna föreslås träda i kraft den 1 juli 2024. Samtidigt upphävs motsvarande regler om säkerhet i händelse av brand i Boverkets byggregler (2011:6) – föreskrifter och allmänna råd, BBR, i Boverkets föreskrifter och allmänna råd (2011:10) om tillämpning av europeiska konstruktionsstandarder (eurokoder), EKS, i Boverkets allmänna råd (2011:27) om analytisk dimensionering av byggnaders brandskydd, BBRAD och i Boverkets allmänna råd (2013:11) om brandbelastning, BBRBE. Den nya författningen föreslås ha en övergångstid om ett år.

Konsekvenser för kommuner enligt Boverket

Författningsförslaget påverkar kommunernas arbetsprocesser, resursanvändning och myndighetsutövning.

Kommunerna får i grunden samma uppdrag som med Boverkets byggregler men författningsförslaget kommer att innebära ändrade arbetssätt och ökat behov av utbildning. Efter en övergångsperiod kommer nämnderna kunna skapa bättre förutsättningar för en effektiv administration med handläggningstider likt de handläggningstider som förekommer idag. Författningsförslaget är utformat på ett annat sätt, och genom kravet på fackmässighet får kommunerna ett tydligare mandat att ställa krav på att handlingarna har tillräckligt god kvalitet. Ökat fokus på fackmässig projektering, kontroll och dokumentation kan leda till att kommunerna lättare kan se helheten i det byggherren hanterat i byggprocessen. Resultatet kan bli kortare handläggningstider, bättre förutsättningar för byggherren att beräkna och hålla sin tidplan

i fråga om byggstart och ibruktalande vilket kan leda till att kostnaderna på sikt minskar för berörda parter

Synpunkter från miljö- och stadsbyggnadsnämnden

Nämnden ställer sig positiva till ”Boverkets förslag till föreskrifter och allmänna råd om säkerhet i händelse av brand i byggnader”. Nämnden tycker att det är positivt med en ny författning som är anpassad med hänsyn till den samhälls- och teknikutveckling som sker med exempelvis större utsträckning av gröna tak och solceller. Nämnden tycker att det är viktigt att föreskrifterna är anpassade till den samtid vi lever i och skapar betryggande funktionskrav samtidigt som det ger utrymme för utveckling och innovativa lösningar.

Nämnden tycker även att det är positivt att de allmänna råden BBRAD (Boverkets allmänna råd om analytisk dimensionering av byggnaders brandskydd) och BBRE (Boverkets allmänna råd om brandbelastning) upphävs och inarbetas i de nya föreskrifterna.

Juridik- och kanslistabens samlade bedömning och förslag till yttrande

Juridik- och kanslistaben instämmer i miljö- och stadsbyggnadsnämndens bedömning.

Författningsförslaget ska tydliggöra rollfördelningen, som innebär att staten bestämmer kravnivåerna och att samhällsbyggnadssektorn får större möjligheter att utveckla lösningar som uppfyller kraven. Författningsförslaget ska fortsatt utformas som funktionskrav, men bestå av färre regler. För övrigt gäller att föreskrifterna om möjligt inte ska innehålla några allmänna råd och inte hänvisa till standarder eller till föreskrifter eller allmänna råd från andra myndigheter eller organisationer. Trots att översynen haft detta mål innehåller dock författningsförslaget ett fåtal sådana hänvisningar i allmänna råd.

Därigenom får samhällsbyggnadssektorn bättre förutsättningar för att kunna vara mer proaktiv och ta ansvaret för att utveckla lösningar som möter de utmaningar som sektorn står inför, exempelvis inom hållbarhet och ekonomi. Sektorn har expertisen och kan bättre identifiera vilka lösningar som behöver utvecklas, jämfört med om statens styrning är mer detaljerad och långtgående.

Juridik- och kanslistaben föreslår att Nacka kommun poängterar i yttrandet att det är viktigt att den nya regelmodellen inte innebär en skärpning av de krav som ställs.

Ekonomiska konsekvenser

Boverkets föreskrifter kommer att få ekonomiska konsekvenser för kommunen och verksamheten då det kommer att ställas krav på kompetenshöjning genom utbildningar av politiker och tjänstemän.

Det är rimligt att anta att de nya föreskrifterna även initialt kommer att påverka i verksamheten då bedömningarna förväntas bli svårare och orsaka längre handläggningstider.

Konsekvenser för barn

Förslaget till beslut bedöms inte medföra några konsekvenser för barn.

Handlingar i ärendet

Tjänsteskrivelse den 18 augusti 2023

1. Remiss – Boverkets förslag till föreskrifter och allmänna råd om säkerhet i händelse av brand i byggnader
2. Protokollsutdrag från miljö- och stadsbyggnadsnämnden den 21 juni 2023.
3. Synpunkter från miljö- och stadsbyggnadsnämnden.
4. Juridik- och kanslistabens förslag till yttrande

Christopher Arontaus
Kanslichef
Juridik- och kanslistaben

Julia Tham
Utredare
Juridik- och kanslistaben